

1. UVOD

Zdravlje se određuje kao visoki stepen opšte funkcionalnosti organizma, odnosno nenarušenost funkcionalnosti organizma, harmonija i nenarušenost intelektualnih i bioloških funkcija. Takođe se, u proširenom smislu može prosmatrati kao stanje potpunog fizičkog, mentalnog, duhovnog i socijalnog blagostanja. Zdravlje se najčešće upotrebljava kao pojam odsustva od bolesti, traume (ozljede i njihovih posljedica), deformacija i duševnih poremećaja. Neki od uslova zdravlja su uravnotežena ishrana, tjelesna aktivnost i higijena, te stabilne prodične i društvene okolnosti [7].

Ove definicije zdravlja i dalje su aktuelne, premda su pretrpjele dosta kritika. Ono što je sigurno, to je da je naučno dokazana ispravnost holističkog pristupa zdravlju. Bolest se u skladu sa ovim pristupom može definisati kao nesposobnost adaptivnog mehanizma da djeluje adekvatno na stimulse i stres kojima je izložen. Ona nastaje kad zdravstveni potencijal nije u stanju da očuva zdravstvenu ravnotežu, odnosno da se odupre faktorima koji je narušavaju [7].

Postoji veliki broj bolesti koji mogu da naruše zdravstvenu ravnotežu. Jedan od čestih je i karcinom dojke.

Karcinom dojke je jedan od najčešćih karcinoma kod ljudi, računajući približno jednu četvrtinu svih karcinoma kod žena. Udružen je sa zapadnjačkim načinom života, i incidenca mu je najviša u zemljama sa naprednom ekonomijom. Dodatni rizikofaktori uključuju ranu menarhu i kasnu menopauzu. Rana detekcija i napredna terapija počeli su da redukuju smrtnost u nekim zemljama. Upotrebom ekspresije DNA profila postoji mogućnost predviđanja kliničkog razvoja bolesti kod svakog pacijenta ponaosob [4].